

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 17C/94/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119212918
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Máčajová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2119212918.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Johanou Máčajovou v sporovej veci žalobcov: 1. K. T., W.. XX.XX.XXXX E. X. E. T., W.. XX.XX.XXXX, I. F. V. XXXX/X, Q., obaja zastúpení: JUDr. Peter Peružek, advokát so sídlom Podzámska 41/A, Hlohovec, proti žalovaným: 1. Y. Y., W.. XX.XX.XXXX, F. T. XX, M. a 2. Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, Mlynské Nivy 1, Bratislava, o určenie, že neexistuje záložné právo na nehnuteľnostiach, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že záložné právo v prospech Všeobecnej úverovej banky, a.s. Bratislava (IČO: 31 320 155) podľa Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg.č.: XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX A. H. XX.XX.XXXX uzatvorenej medzi žalovaným v 2. rade ako záložným veriteľom - Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sa, vložka č. 341/B a žalovaným v 1. rade ako záložcom - Y. Y. C.. Y., W.. X.X.XXXX, C..Č.. XXXXXX/XXXX, F. T. XX, XXX XX M., občan SR, ktorej vklad bol povolený pod č. U. XXXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX a týkajúce sa nasledujúcich nehnuteľností:

- parc.č. XXXX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m2, parcela registra „Z.“ evidovaná na katastrálnej mape;
- parc.č. XXXX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m2, parcela registra „Z.“ evidovaná na katastrálnej mape;
- parc.č. XXXX, druh pozemku záhrada o výmere XXX m2, parcela registra „Z.“ evidovaná na katastrálnej mape;
- stavba - rodinný dom so súp. č. XXXX stojaci na parcele č. XXXX,
- stavba - garáž bez súp. č. stojaca na parc.č. XXXX, ktoré sa nachádzajú v k.ú. Q., okres Q., obec: Q. a ktoré sú zapísané na Okresnom úrade Hlohovec, katastrálny odbor na LV č. XXXX, neexistuje.

II. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť trovy konania žalobcom v 1. a 2. rade.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhajú, aby súd rozhodol o určení, že záložné právo na nehnuteľnostiach, a to: parcela č. XXXX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m2, parcela registra „Z.“ evidovaná na katastrálnej mape; parc.č. XXXX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m2, parcela registra „Z.“ evidovaná na katastrálnej mape; parc.č. XXXX, druh pozemku záhrady o výmere XXX m2, parcela registra „Z.“ evidovaná na katastrálnej mape; stavba - rodinný dom so súpisným č. XXXX stojaci na parcele č. XXXX a stavba - garáž bez súpisného čísla stojaca na parc.č. XXXX, ktoré sa nachádzajú v k.ú. Q., okres Q., obec: Q., zapísané Okresnom úrade Hlohovec, katastrálny odbor na LV č. XXXX, neexistuje. Zároveň si žalobcovia v 1. a 2. rade uplatnili nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade.

2. Svoju žalobu odôvodnili tým, že na základe zmluvy o zabezpečení záväzkov dlžníka prevodom vlastníckeho práva uzatvorenej v zmysle § 553 OZ medzi dlžníkom- Y. C., C.. L., W.. X.X.XXXX (pôvodný vlastník) a veriteľom E., L..C..I.., zastúpená R. U., H. X.X.XXXX U. Q., veriteľ prisľúbil úver vo výške 60.000,-Sk, ktorý bude vyplatený na účet do jedného roka od podpisu, čas splácať má dlžník jeden rok. Y. C. na základe tejto zmluvy previedla dočasne svoju nehnuteľnosť v celosti, s čím oboznámená nebola, veriteľ tvrdil, že predmetom dočasného prevodu je iba časť. Ide o nehnuteľnosti pôvodne vedené Okresným úradom Hlohovec, k.ú. Q., obec Q., okres Q., LV č. XXXX, parcela č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, záhrady o výmere XXX m², parcela registra „Z.“; stavba - rodinný dom, súpisné č. XXXX, na parcele č. XXXX, stavba - garáž bez súpisného čísla na parc.č. XXXX, ktoré boli vo vlastníctve Y. C.. Y. C. neporušila žiadnu zmluvu, lebo žiadna zmluva s ňou uzatvorená nebola. Na katastrálnom odbore sa Y. C. dozvedela, že jej dom, ako aj všetky nehnuteľnosti previedli uvedenou zmluvou na spoločnosť E. L..C..I.., ktorá sľúbila poskytnúť úver. Táto spoločnosť ju vzápätí previedla kúpnu zmluvou dňa XX.X.XXXX na Y. Y.- žalovaného v 1. rade, ktorý figuroval aj v zmluve o zabezpečení záväzkov dlžníka prevodom vlastníckeho práva v čl. IX, ako zástupca v katastrálnom konaní. Následne bola uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. č. XXX/XXXXX/XX-XXX/XXX, a to dňa X.X.XXXX, ktorú uzatvorili žalovaný v 1. a v 2. rade, pričom išlo o horeuvedené nehnuteľnosti pôvodne vo vlastníctve Y. C., zapísané na LV č. XXXX v k.ú. Q.. V rovnaký deň - XX.XX.XXXX žalovaný v 2. rade poskytol finančné prostriedky vo výške 2.216.500,-Sk Y. Y., na základe zmluvy o poskytnutí flexihypotéky č. XXX/XXXXX/XX-XXX/XX, pričom ako zabezpečenie úveru boli poskytnuté do zálohu žalovanému v 2. rade práve nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania. Predmetný úver následne po vyplatení p.Y. prestal uhrádzať. Žalovaný v 2. rade kontaktoval p.Y., že uviedol banku do omylu, nakoľko nehnuteľnosť Y. C. opísal ako poschodový dom so suterénom, čo nie je pravda, išlo len o prízemný rodinný dom tzv. „štvorec“. Následne žalovaný v 1. rade podal návrh na prevod týchto nehnuteľností na p. Y. (okrem garáže). Žalovaný v 2. rade presunul vec na dražbu, a to Dražobnej spoločnosti, a.s., Bratislava, ktorá poznamenala oznámenie o vykonaní dobrovoľnej dražby na Správe katastra Hlohovec na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXXX, č.XXXX, k.ú. Q., dražba nehnuteľností mala byť dňa 04.02.2013.

Následne predchodkyňa žalobcov bola úspešná v konaní vedenom na OS Piešťany sp. zn. 13C/85/2012, dňa 24.01.2017, súd určil neplatnosť zmluvy o zabezpečení záväzkov dlžníka prevodom vlastníckeho práva zo dňa 05.03.2007, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Hlohovec pod č.U. dňa 29.03.2007, uzatvorená medzi dlžníkom Y. C. C.. L., a veriteľom E. L..C..I.., ktorej predmetom sú nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. Q., okres Q., obec Q.: parcela č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, záhrady o výmere XXX m², parcela registra „Z.“; stavba - rodinný dom, súpisné č. XXXX, na parcele č. XXXX, stavba - garáž bez súpisného čísla na parc.č. XXXX.

Rovnako určil neplatnosť následnej kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Hlohovec pod č. U. XXXX/XXXX dňa 16.11.2007, uzatvorenej medzi predávajúcim E. L..C..I.., a kupujúcim p.Y.K., ktorej predmetom sú nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. Q., okres Q., obec Q.: parcela č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, záhrady o výmere XXX m², parcela registra „Z.“; stavba - rodinný dom, súpisné č. XXXX, na parcele č. XXXX, stavba - garáž bez súpisného čísla na parc.č. XXXX. Tiež určil neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 27.11.2012, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Hlohovec pod č. U. XXXX/XXXX dňa 21.12.2012, medzi predávajúcim p. Y. a kupujúcim p. Y., ktorej predmetom sú nehnuteľnosti v k.ú. Q., okres Q., obec Q.: parcela č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, záhrady o výmere XXX m², parcela registra „Z.“; stavba - rodinný dom, súpisné č. XXXX, na parc. č. XXXX.

Súd určil tiež, že výlučným vlastníkom nehnuteľností v k.ú. Q., okres Q., obec Q.: parcela č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, záhrady o výmere XXX m², parcela registra „Z.“; stavba - rodinný dom, súpisné č. XXXX, na parcele č. XXXX, stavba - garáž bez súpisného čísla na parc.č. XXXX je žalobca -t.j. Y. C. v podiele 1/1 vzhľadom k celku.

Následne právna predchodkyňa žalobcov vyzvala žalovaného v 2.rade na mimosúdne riešenie veci, ten uviedol, že záložné právo bolo zriadené v dobrej viere, nie je dôvod považovať zriadenie záložného práva za neplatné, resp. odporujúce právnym predpisom.

Dňa 26.04.2017 previedla kúpnu zmluvou právna predchodkyňa žalobcov na žalobcov v 1.a 2.rade vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom súdneho konania, na týchto je zriadené záložné právo, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, k.ú. Q.. Je potrebné uviesť, že v tejto právnej veci je právna nemožnosť pôvodného záložcu-žalovaného v 1. rade založiť predmetné nehnuteľnosti s poukazom na § 151 písm. d/ ods. 3 OZ, nakoľko záložné právo možno zriadiť na vec, byt alebo nebytový priestor vo vlastníctve záložcu alebo na právo a na inú majetkovú hodnotil patriacu záložcovi. Žalovaný v 1.rade nikdy nebol vlastníkom, nakoľko vlastníctvo pôvodného vlastníka pred žalobcami nikdy nezaniklo, zmluva o zabezpečovacom prevode je neplatná , žalovaný v I. rade nemohol založiť u žalovaného v 2.rade predmetné nehnuteľnosti. Žalobca poukazuje na nedobromyseľnosť pri uzatváraní záložnej zmluvy u žalovaného 1.rade, ktorý ignoroval viaceré rizika a indície a súčasne žalovaný v 2.rade nekonal s odbornou starostlivosťou, keď nevyhodnotil nasledovné riziká:

a/ právny titul nadobudnutia nehnuteľnosti zo strany spoločnosti E. L..C..I., bol na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, toto malo signalizovať žalovanému v 2. rade riziko, či teda žalovaný v 1. rade nadobudol dom v súlade s platnými právnymi predpismi a že žalovaný v 1. rade vystupoval aj za spoločnosť vo viacerých právnych dokumentoch obchodnej spoločnosti, nakoľko aj v čase pred veľkou novelou tohto inštitútu v roku 2007 sa zmluva o zabezpečovacom prevode považovala za neplatnú, ak veriteľ nadobudol vec v prípade nesplatenia pôžičky, napr.III.ÚS66/2017, 1Cdo58/2008,5Cdo 208/2010.

b/ podozrivo nízka kúpna cena cca 18. 000 €, za ktorú žalovaný v 1. rade nadobudol nehnuteľnosť od spoločnosti E., L..C..I., v roku 2007 sa za túto cenu nedala kúpiť nehnuteľnosť v lukratívnej časti Nová štvrť v Hlohovci

c/ rýchly prevod vlastníctva medzi spoločnosťou E., L..C..I.. a žalovaným v 1.rade za menej ako cca 5 mesiacoch,

d/ zo svedeckých výpovedí p. F. a p. Ď., keď znalecký posudok, ktorý má žalovaný v 2. rade opisuje úplne inú nehnuteľnosť,

e/ žalovaný v 2. rade nepreveril bonitu p. Y., postačilo len zriadenie záložného práva žalovaným v I. rade v prospech žalovaného v 2. rade.

Právna predchodkyňa žalobcov bola uvedená do omylu, zmluva o zabezpečovacom prevode práva je neplatná z dôvodu, že žiadne plnenie nebolo poskytnuté, žiaden záväzok nebol ani týmto prevodom zabezpečený, neplatná je aj kúpna zmluva uzatvorená medzi spoločnosťou E., L..C..I.. a žalovaným v 1. rade zo dňa XX.XX.XXXX. Zákonné ustanovenie § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. pripúšťa žalobu smerujúcu k určeniu, či tu právo je, alebo nie je, za podmienky, že na takomto určení je naliehavý právny záujem. Žalobcovia majú na určení neexistencie záložného práva naliehavý právny záujem, pretože len takéto súdne rozhodnutie je podkladom na zmenu zápisu v katastri nehnuteľností. Rozsudok súdu o neexistencii záložného práva je spôsobilou listinou na zápis v katastri nehnuteľností záznamom. Súd prvého stupňa sa musí vysporiadať s neplatnosťou záložnej zmluvy, na základe vyššie uvedeného ako s predbežnou otázkou, pričom musí vychádzať z rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn. 13C/85/2012. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný aj tým, že bez takého určenia by žalovaný v 2. rade ako záložný veriteľ ďalej pokračoval vo výkone záložného práva na majetok žalobcov formou dobrovoľnej dražby, ktorá bola dočasne neodkladným opatrením súdu pozastavená.

3. Žalovaný v 2. rade podaním zo dňa 05.03.2020 (č.l. 49 spisu) popiera skutkové tvrdenia žalobcov. Vznáša námietku litispendencie podľa § 159 CSP, nakoľko na základe inej žaloby žalobcov zo dňa 28.01.2013 prebieha na Krajskom súde v Trnave obsahovo aj skutkovo identické konanie s rovnakými účastníkmi v tej istej veci. Uvedenou žalobou podanou na OS Piešťany dňa 04.02.2013, sa žalobcovia domáhajú určenia neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. č.: XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalovanými v 1. a 2. rade. Konanie nie je skončené. Žalobou zo dňa 16.12.2019 (toto konanie) sa žalobcovia domáhajú určenia, že neexistuje záložné právo na nehnuteľnostiach, ktoré bolo zriadené na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg.č.: XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX uzavretej medzi žalovanými v 1. a 2. rade. Obidve žaloby sú po formálnej aj obsahovej stránke takmer identické. Prekážka začatého konania vyjadruje, že o tom istom predmete a medzi tými istými osobami nemôže byť konanie začaté na tom istom alebo inom súde. Rozhodujúcim okamihom na posúdenie je stav v čase začatia konania. Ide o neodstrániteľnú vadu konania, vedie vždy k zastaveniu konania. Totožnosť nároku nemôže byť posudzovaná len podľa žalobného návrhu, ale tiež podľa právneho dôvodu. Týmto dôvodom je právny pomer, o ktorý žalobca svoj nárok opiera, a ktorý vychádza najavo zo súhrnu skutočností, ktoré žalobca tvrdí na odôvodnenie svojho nároku (uzn. zo dňa 20.11.2011 NS SR sp. zn. 5Cdo/280/2010). Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený. Vzhľadom na uvedené navrhuje konanie o určenie

neexistencie záložného práva sp. zn. 17C/94/2019 z dôvodu litispendencie zastaviť. Žalovaný v 2. rade uvádza, že na základe žiadosti p. Y. bola dňa XX.XX.XXXX uzavretá medzi ním ako veriteľom a p. Y. ako dlžníkom Zmluva o poskytnutí flexihypotéky reg. č. XXX/XXXXXXXX/XX-XXX/XXX, predmetom bolo poskytnutie úveru dlžníkovi na účel nadobudnutia nehnuteľnosti. Za účelom zabezpečenia pohľadávky zo Zmluvy o poskytnutí flexihypotéky reg. č. XXX/XXXXXXXX/XX-XXX/XXX uzavrel žalovaný v 1. rade ako vlastník nehnuteľností a žalovaný v 2. rade záložnú zmluvu, ktorej vklad bol povolený dňa 27.06.2008 pod č. V XXXX/XX. Predmetom záložnej zmluvy bolo zriadenie záložného práva v prospech žalovaného v 2. rade k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, k.ú. Q., ktoré boli v zmysle aktuálneho výpisu z katastra nehnuteľnosti vo vlastníctve záložcu- žalovaného v 1. rade bez akýchkoľvek obmedzujúcich poznámok. Podstatou katastra nehnuteľností je predovšetkým evidencia nehnuteľností a právnych vzťahov k nim, čím prispieva k ochrane právnych vzťahov. Žalovaný v 2. rade uzatváral záložnú zmluvu so žalovaným v 1. rade ako s vlastníkom nehnuteľností v dobrej viere. Dobrá viera sa v zmysle OZ chápe ako stav, keď konajúci ako nadobúdateľ práv postihnutých právnou vadou o tomto stave nevedel. Dobrá viera predstavuje „nezavinenuú nevedomosť o právnych nedostatkoch určitého právneho stavu“ (nálež ÚS ČR zo dňa 11.5. 2011, sp. zn. II ÚS 165/2011). Osobitným druhom dobrej viery, najmä pokiaľ ide o jej dokazovanie, je verejná (dobrá) viera (publica fides), ktorá vyplýva zo zásady materiálnej publicity údajov zapísaných v katastri nehnuteľností. Z listinných dôkazov vyplýva, že vecne a miestne príslušná správa katastra povolila zápis vkladu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech žalovaného v 1. rade. V súlade s ustanovením § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. (katastrálny zákon), sú údaje katastra uvedené v § 7 hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. V súlade s ustanovením § 71 ods. 2 katastrálneho zákona „záväzné údaje slúžia ako podklad na písomné vyhotovenie verejných listín a iných listín“. Listy vlastníctva sú verejnými listinami preukazujúcimi stav evidovaný v katastri nehnuteľností v okamihu, ktorý je na nich uvedený; a teda pokiaľ nie je úradne preukázaný opak, obsah verejnej listiny sa považuje za správny. Z hodnovernosti a záväznosti údajov katastra nehnuteľností možno odvodiť i zásadu dobrej viery v správnosť údajov. I keď táto nie je v katastrálnom zákone expressis verbis vyjadrená, je možné konštatovať, že kto vychádza zo znenia údajov v katastri nehnuteľností, je dobromyseľný, pokiaľ sa nepreukáže opak, a teda, že konajúci vedel o tom, že stav zapísaný v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti. (rozsudok NS ČR, sp. zn. 22Cdo/1836/2002). Ak súd v zmysle § 159 CSP konanie nezastaví, navrhuje žalobu zamietnuť v celom rozsahu a zaviazat žalobcov na náhradu trov konania.

4. Žalobcovia k vyjadreniu žalovaného v 2. rade v rámci repliky upresnili, že na OS Piešťany prebiehal súdny spor ohľadom neplatnosti záložnej zmluvy, pod č.k. 8C/19/2013, súd žalobu zamietol, žalobcovia podali odvolanie dňa 10.12.2019, súčasne dňa 11.12.2019 podali návrh na späťvzatie žaloby, odvolací súd nerozhodol. V tomto spore sa žalobcovia domáhali určenia neplatnosti záložnej zmluvy, teda určenia právnej skutočnosti ovplyvňujúcej právny vzťah zo záložného práva. Posúdenie neplatnosti záložnej zmluvy je predbežnou otázkou pre posúdenie toho, či právny vzťah zo záložného práva tu je alebo nie je, pričom právny záujem žalobcov na podanej žalobe musí byť kvalifikovaný - naliehavý, tento nie je daný, ak sa petit žaloby, jej skutkové tvrdenia a právne hodnotenie neviaže na odstránenie konkrétnej spornosti žalobcom uplatneného práva (rozsudok NS SR z 28.09.2016 sp. zn. 5Cdo/548/2015 publikovaný pod R 22/2017). Až na žalobe o určenie neexistencie záložného práva možno konštatovať, že u žalobcov je daný naliehavý právny záujem, nakoľko rozhodnutím o takejto žalobe sa záväzne pre strany sporu vyrieši konkrétne spornosť vo vzťahu k záložnému právu, úspešné rozhodnutie môže byť podkladom pre výmaz záložného práva v evidencii nehnuteľností.

Pri posudzovaní totožnosti predmetu sporového konania sa berú do úvahy dva aspekty, a to žalobný návrh (petit) a skutkový základ, z ktorého žalobca odvodzuje svoj nárok. V predmetných dvoch veciach nie je rovnaký žalobný petit, v konaní na OS Piešťany sp. zn. 8C/19/2013 išlo o určenie neplatnosti záložnej zmluvy, pričom v tomto konaní ide o určenie neexistencie záložného práva, kde bude otázka platnosti predmetnej záložnej zmluvy riešená ako predbežná otázka. Zároveň sú aj odlišné skutkové okolnosti, v konaní na OS Piešťany č.k. 8C/19/2013 bola právna argumentácia ako aj skutkový základ založený na tom, že žalobkyňa ako právna predchodkyňa žalobcov bola uvedená do omylu, resp. bol spáchaný trestný čin podvodu, zmluva o zabezpečovaní prevode práva bola neplatná z dôvodu, že žiadne plnenie jej nebolo poskytnuté, žiaden záväzok nebol týmto prevodom zabezpečený, neplatná bola aj zmluva o zriadení založeného práva k nehnuteľnostiam, žalovaný v 1. rade nebol oprávnený založiť v prospech žalovaného v 2. rade nehnuteľnosti, nakoľko nadobudol uvedené nehnuteľnosti nie od skutočného vlastníka. V tomto konaní sa uplatňuje právo s poukazom na § 151d ods. 3 OZ, žalovaný v 1. rade nemohol založiť predmetné nehnuteľnosti. Poukázal na nedobromyseľnosť u žalovaného v 2. rade pri uzatváraní záložnej zmluvy, ktorý nekonal s odbornou starostlivosťou.

Uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo/280/2010 sa týkalo náhrady nemajetkovej ujmy a ospravedlnenia, tento prípad a právnu vetu nie je možné aplikovať na posudzovanú vec. Dáva do pozornosti rozhodnutie ÚS SR sp.zn. I. ÚS 50/2010, kde sa rozhodovalo o dobrej viere pri nadobudnutí vlastníckeho práva. Platí rímsko-právna zásada „Nemo plus iuris ad alium transferre potest, quam ipse habet“, resp.: „Z nepráva nemôže vzniknúť právo“. A teda nemožnosť platne nadobudnúť vlastnícke právo, ak ani právny predchodca, teda subjekt, od ktorého sa odvodzuje (derivatívne) vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, toto právo k predmetným nehnuteľnostiam nikdy nenadobudol, a teda ho ani nemohol na nadobúdateľov platne previesť. Záložná zmluva medzi žalovaným v 1. rade ako záložcom a žalovaným v 2. rade ako záložným veriteľom, predmetom ktorej je zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam, je neplatná, keďže žalovaný v 1. rade ako nevlastník týchto nehnuteľností, nemal právo s týmito nehnuteľnosťami nakladať. Žalovanému v 1. rade totiž neprináležali dispozičné oprávnenie vlastníka vyplývajúce z ust. § 123 OZ, nemohol tak platne a účinne zriadiť záložné právo k predmetným nehnuteľnostiam spornou záložnou zmluvou.

5. Žalovaný v 2. rade v rámci dupliky podaním zo dňa 03.06.2020 (č.l.72) opätovne namieta prekážku litispendencie, na základe ktorej žiada zastavenie konania. Poukazuje na uznesenia NS SR z 22. 02. 2017, sp. zn. 8Cdo/125/2016, začatie konania o žalobe na splnenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam vytvára prekážku litispendencie v konaní o neskôr podanej žalobe protistrany na určenie, že záložné právo vyplývajúce z tej istej záložnej zmluvy nevzniklo. Ten istý predmet sporu je daný vtedy, ak v konaní ide o nárok, ktorý je vyvodzovaný z rovnakých skutkových okolností. Podmienka rovnakého základu nároku je splnená, ide o tú istú zmluvu, zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam. Ohľadne posúdenia či ide o ten istý predmet sporu vzhľadom k tomu, že v jednom spore (sp.zn. 8C/98/2006) sa žalobca X, a.s., domáhal splnenia povinnosti plniť v peniazoch voči žalovanému S, aj žalovanému K, v druhom spore (sp.zn. 7C/109/2013) sa ale žalobca K domáha určenia, že záložné právo zabezpečujúce pohľadávku X, a.s. voči S tu nie je ("nie je dané a nevzniklo). Dovolací súd má za to, že výhrada neexistencie záložného práva, uplatnená žalobou o určenie (pod sp.zn. 7C/109/2013), môže byť uplatnená aj ako obrana proti žalobe o splnenie povinnosti vyplývajúceho zo záložného práva (pod sp.zn. 8C/98/2006), ktorú obranu X aj uplatnil. Požiadavka tej istej veci sa nespája vždy s tým istým nárokom uplatneným pred súdom; táto požiadavka je splnená, ak ide o podstatu uplatneného nároku. To znamená, že návrh, ktorý smeruje k súdu nemusí mať totožné znenie, ale základ tohto nároku musí byť spoločný. Obidva spory tak majú rovnaký predmet (napr. Rozsudok Súdneho dvora Európskych spoločenstiev zo dňa 8.12.1987, Case 144/86. Gubisch Maschinenfabrik KG v Giulio Palumbo. Odsek 16,17). V ostatnom odkazuje na podanie zo dňa 05.03.2020, žiada, aby súd konanie zastavil, resp. žalobu zamietol v celom rozsahu a zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

6. Podaním doručeným súdu žalobcovia podali návrh na zmenu- resp. úpravu petitu, ktorým upravili, resp. špecifikovali záložné právo, ktorého určenia neplatnosti sa domáhali, následne súd uznesením č.k. 17C/94/2019-131 zo dňa 17.12.2020 uvedenú zmenu petitu v požadovanom znení pripustil.

7. Súd na prejednanie veci nariadil na deň 29.03.2021 pojednávanie, pričom vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a listinnými dôkazmi, najmä výpisom z LV č. XXXX k.ú. Q., výpisom z LV č. XXXX, k.ú. Q., zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg.č.: XXX/XXXXXXXX/XX-XXX/XXX zo dňa XX.XX.XXXX, rozsudkom OS Piešťany č.k. 13C/85/2012-267 zo dňa 24.01.2017, uznesením KS Trnava č.k. 11Co/4/2020 zo dňa 03.09.2020, oboznámením sa s obsahom celého spisového materiálu, vyjadrením právneho zástupcu žalobcov na pojednávaní, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

8. Dňa 04.06.2008 žalovaný v 1. rade (záložca) a žalovaný v 2. rade (záložný veriteľ) uzatvorili záložnú zmluvu, ktorej vklad bol povolený dňa 27.06.2008 pod č. U. XXXX/XX. Predmetom záložnej zmluvy bolo zriadenie záložného práva v prospech žalovaného v II. rade k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, katastrálne územie Hlohovec, v tom čase podľa výpisu z katastra nehnuteľností vo vlastníctve žalovaného v 1. rade. Predmetná záložná zmluva bola uzatvorená za účelom zabezpečenie pohľadávky zo Zmluvy o poskytnutí flexihypotéky reg. č. XXX/XXXXXXXX/XX-XXX/XXX, ktorú uzatvoril na základe žiadosti p. Y. Y. ako dlžník dňa XX.XX.XXXX so žalovaným v 2. rade ako veriteľom, predmetom bolo poskytnutie úveru dlžníkovi na účel nadobudnutia nehnuteľnosti.

9. Žalovaný v 1. rade v čase uzatvorenia uvedenej záložnej zmluvy bol vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. Q., predmetné nehnuteľnosti nadobudol na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa XX.XX.XXXX od spoločnosti E., L..C..I... Predmetná spoločnosť založené nehnuteľnosti nadobudla na základe zmluvy o zabezpečení záväzkov dlžníka prevodom vlastníckeho práva uzatvorenej medzi dlžníkom- Y. C., C.. L. (pôvodný vlastník) a veriteľom E., L..C..I..., dňa 5.3.2007 v Hlohovci.

10. V konaní vedenom na OS Piešťany pod č.k. 13C/85/2012-267 dňa 24.01.2017 súd vydal rozsudok, ktorým bola určená neplatnosť nasledujúcich zmlúv: 1.zmluva o zabezpečení záväzkov dlžníka prevodom vlastníckeho práva zo dňa 05.03.2007 medzi dlžníkom Y. C., C.. L., a veriteľom E. L..C..I..., ktorej predmetom sú sporné nehnuteľnosti. 2. kúpna zmluva zo dňa 14.08.2007 medzi E. s.r.o., a Y. Y., ktorej predmetom sú sporné nehnuteľnosti. 3. kúpna zmluva zo dňa 27.11.2012 medzi Y. Y., a Y. Y., ktorej predmetom sú sporné nehnuteľnosti (bez garáže). Súd zároveň určil, že výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. Q., okres Q., obec Q.: parcela č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m2, parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m2, parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, záhrady o výmere XXX m2, parcela registra „Z.“; stavba - rodinný dom, súpisné č. XXXX, na parcele č. XXXX, stavba - garáž bez súpisného čísla na parc.č. XXXX je Y. C. v podiele 1/1 vzhľadom k celku. Táto následne uvedené nehnuteľnosti previedla kúpnu zmluvou na žalobcov.

11. Z aktuálneho výpisu z LV č. XXXX, k.ú. Q., obec Q., okres Q. vyplýva, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi každý v podiele 1/1 k celku k nehnuteľnostiam, parcela č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m2, parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m2, parcela registra „Z.“; parc.č. XXXX, záhrady o výmere XXX m2, parcela registra „Z.“; stavba - rodinný dom, súpisné č. XXXX, na parcele č. XXXX, stavba - garáž bez súpisného čísla na parc.č. XXXX. Predmetné nehnuteľnosti nadobudli na základe kúpnej zmluvy od p. C.. V predmetnom LV v časti Z.-ťarchy je uvedené záložné právo v prospech VÚB, a.s. Bratislava na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg.č.: XXX/XXXXXXXX/XX-XXX/XXX zavkladovanej dňa XX.XX.XXXX.

12. Z uznesenia KS Trnava č.k. 11Co/4/2020- 284 zo dňa 03.09.2020 vyplýva, že konanie o určení neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti bolo po pripustení späťvzatia žaloby zastavené, pričom zároveň bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie.

13. Zástupca žalobcov na pojednávaní sa pridrižoval v plnom rozsahu podaného návrhu a žiadal rozhodnúť o neexistencii záložného práva v zmysle upraveného petitu žalobného návrhu.

14. Žalovaný v I. rade požiadal o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní zo zdravotných dôvodov, o odročenie pojednávania nežiadal. Žalovaný v II. rade požiadal o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, súhlasil s rozhodnutím v jeho neprítomnosti z dôvodu hospodárnosti a nepriaznivej epidemickej situácie.

15. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o: a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 132 ods. 1 Zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

Podľa § 151 písm. d ods. 3 OZ Občianskeho zákonníka, záložné právo možno zriadiť na vec, byt alebo nebytový priestor vo vlastníctve záložcu alebo na právo a na inú majetkovú hodnotu, ktoré patria záložcovi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

16. Všeobecným predpokladom toho, aby súd žalobe podľa § 137 písm. c) CSP vyhovel, je právny záujem žalobcu, teda záujem na tom, aby bol vyhovujúci rozsudok pre neho po právnej stránke významný, čiže užitočný (aby mal zmysel). Určovacia žaloba podľa § 137 písm. c) CSP je tak svojou povahou žalobou preventívnou, ktorej účelom je predísť stavu právnej neistoty ohľadne určitého práva alebo jeho výkonu a jej význam je rýdzo praktický - nastoliť istotu v ohrozených právnych vzťahoch. Žalobca musí preukázať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žaloba na začatie konania s petitom určovacím je prostriedkom procesnej prevencie a možno ju podať predovšetkým tam, kde do oprávnených práv a záujmov ešte nebolo zasiahnuté a kde sa podaním žaloby predíde zásahu alebo sa vytvorí základ pre usporiadanie právneho vzťahu medzi stranami sporu. Tam, kde k zásahu došlo, je namieste petit iný než určovací. Právny záujem je naliehavý v tom zmysle, že žalobca nemá možnosť domáhať sa ochrany svojich práv a oprávnených záujmov iným procesným prostriedkom a existujúca spornosť z právneho vzťahu môže byť odstránená len podaním žaloby s petitom určovacím. Žaloba, ktorá nerieši spornosť vzťahu strán sporu, nie je procesne prípustná. Úspešne môže podať žalobu určovaciu len ten, kto má na požadovanom určení naliehavý právny záujem, ktorý tu nahrádza vecnú legitimitáciu účastníka. Podmienkou je, aby žalobca mal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a to na určení proti označenému žalovanému, ak sa žalobou vytvorí pevný základ pre právne vzťahy strán sporu a tým sa potom zabráni pripadným ďalším žalobám.

17. Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je dôvodom k zamietnutiu žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite, teda z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku žalobcu. Povinnosť preukázať naliehavý právny záujem zaťažuje žalobcu, ktorý musí poukázať na určité skutkové okolnosti týkajúce sa sporu medzi účastníkmi, a zároveň objasniť, prečo práve podaná určovacia žaloba je procesne vhodným a účinným nástrojom, ktorý tento spor vyrieši (rozsudok NS SR, sp. zn. 5 Cdo 31/2011 zo dňa 06. 12. 2012). Záver súdu o existencii, či neexistencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva, a či snád spornosť neodstraňuje, a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie.

18. V predmetnom konaní ide o spor o určenie, že záložné právo zapísané v katastri nehnuteľností v časti Z.-Ľarchy k uvedeným nehnuteľnostiach patriacim žalobcom (špecifikovaným v bode 1. odôvodnenia tohto rozsudku) neexistuje. Predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je, aby na požadovanom určení existoval naliehavý právny záujem. Súd dospel k záveru, že v tu prejednávanvej veci žalobcovia preukázali svoj naliehavý právny záujem na takomto určení, keď rozhodnutie súdu slúži potrebám praktického života, pričom určovací výrok rozhodnutia neiniciuje žiadne ďalšie konanie, ale sám je podkladom na následný zápis do príslušného katastra nehnuteľností, čím dôjde k odstráneniu právnej neistoty a stavu ohrozenia žalobcov, keď doposiaľ žalovaný v II. rade ako záložný veriteľ bez takéhoto rozhodnutia by eventuálne mohol pokračovať vo výkone záložného práva na majetok žalobcov formou realizácie dobrovoľnej dražby (ktorá bola dočasne v konaní vedenom na OS Piešťany sp. zn. 8C/19/2013 neodkladným opatrením zastavená). Požadovaným výrokom tak žalobcovia ako vlastníci predmetných nehnuteľností by mohli pokojne uplatňovať svoje vlastnícke oprávnenia bez obmedzení vyplývajúcich z uvedenej záložnej zmluvy. Určovací výrok rozhodnutia tak slúži potrebám praktického života, čím súd naliehavý právny záujem považuje za preukázaný.

19. Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) (čl. 8 Základných princípov, § 132 ods. 1, § 150 ods. 1) ako zákonný procesný predpis, ktorým sa riadi civilné sporové konanie, je postavený na zásade kontradiktórnosti sporu dvoch rovnocenných strán, ktorý je potom ovládaný prejednávacím princípom. Ten spočíva v tom, že tvrdiť skutočnosti, rozhodné pre posúdenie daného prípadu a navrhovať a predkladať dôkazy pre tieto skutočnosti, je zásadne vecou strán sporu, na ktorých spočíva hlavná zodpovednosť za zhromaždenie skutkového podkladu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu ich tvrdení. Strana má teda povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazu. Súd nie je povinný sám vyhľadávať potrebné tvrdenia a dôkazy. Nie je jeho povinnosťou, a nemá ani právo vykonávať

dokazovanie o rozhodujúcich skutočnostiach bez návrhu strán sporu. Neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena vedie k strate sporu. Dôkazné prostriedky možno navrhovať spôsobom a v lehotách v zmysle CSP v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

20. Súd v súdnej veci vychádzal z rozsudku OS Piešťany pod č.k. 13C/85/2012-267 zo dňa 24.01.2017, právoplatného 11.04.2017, ktorým bola určená neplatnosť troch scudzovacích zmlúv, na základe ktorých boli prevádzané sporné nehnuteľnosti z pôvodného vlastníka: Y. C.V., C.. L., na spoločnosť E. L..C..I., následne na p. Y., a napokon na p. Y. (bez garáže). Neplatnosť uvedených zmlúv súd odôvodnil rozporom s § 39 Občianskeho zákonníka, a teda zmluvu o zabezpečení záväzkov dlžníka prevodom vlastníckeho práva považoval za absolútne neplatnú z dôvodu neurčitosti, nedovolenosti a obchádzania zákona, pričom v súlade so zásadou, že nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má, nemohlo dôjsť následne k platnému prevodu práv a povinností k nehnuteľnosti ani nasledujúcimi kúpnyimi zmluvami. Súd zároveň určil, že výlučným vlastníkom uvedených nehnuteľností je Y. C. v podiele 1/1 vzhľadom k celku. Po právoplatnosti uvedeného rozsudku predmetné nehnuteľnosti vlastníčka p. C. previedla kúpnu zmluvou na žalobcov, vklad predmetnej kúpnej zmluvy bol povolený dňa 26.04.2017. Ak teda p. C. bola vlastníčkou uvedených nehnuteľností, vlastníctvo na základe uvedených neplatných zmlúv nepreviedla, nestala sa vlastníkom spoločnosť E. L..C..I., ani p. Y., rovnako ani p. Y. Ak žalovaný v 1. rade nenadobudol vlastníctvo k založeným nehnuteľnostiam, nemohol týmito disponovať, vrátane uplatnenia oprávnenia ich dať do zálohu, a teda na nehnuteľnosti nemohol platne uzatvoriť záložnú zmluvu.

21. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania a po právnom posúdení veci dospel súd k záveru, že žaloba podaná žalobcami je dôvodná. Žalovaný v 1. rade sa nikdy nestal vlastníkom sporných nehnuteľností, vzhľadom na neplatnosť scudzovacích zmlúv, ktorú vyslovil OS Piešťany vo svojom rozsudku. Nebol tak oprávnený na uzatvorenie záložnej zmluvy v zmysle ust. § 151 písm. d/ ods. 3 Občianskeho zákonníka, a teda ako nevlastník nemohol založiť vec, ku ktorej nikdy nenadobudol vlastnícke právo. Z uvedeného je zrejmé, že k platnému uzatvoreniu záložnej zmluvy nikdy nedošlo, nakoľko nie sú naplnené zákonné predpoklady uvedeného právneho úkonu, ide o absolútne neplatný právny úkon, z ktorého nevznikajú stranám vzájomné práva a povinnosti. Súd vychádzal z odôvodnenia rozsudku OS Piešťany bod 38, podľa ktorého mohlo žalovanému v 1. rade vzniknúť iba právo oprávnenej držby k predmetným nehnuteľnostiam, avšak vzhľadom na vykonané dokazovanie mal súd za to, že oprávneným držiteľom sa žalovaný v 2. rade (v tomto konaní žalovaný v 1. rade) nikdy nestal, a to vzhľadom k tomu, čo uviedol pri výsluchu, že na predmetnej nehnuteľnosti bol iba raz, nechcel v nej bývať a dôvodom kúpy bol iba jeho zárobok. Na uvedenom nič nemení ani dobromyseľné konanie žalovaného v 2.rade pri uzatvorení záložnej zmluvy, ak tento vychádzal z údajov zapísaných v príslušnej evidencii nehnuteľnosti. Otázka dobromyseľnosti má relevanciu v prípade nadobúdania vlastníckeho práva, a teda pri prevode vlastníctva od prípadného nevlastníka, kedy možno hovoriť o priznaní a ochrane práv dobromyseľného nadobúdateľa. V súdenom prípade však žalovaný v 2. rade nie je nadobúdateľom vlastníckych práv k nehnuteľnosti, uzatvorením záložnej zmluvy nadobudol, resp. mohol nadobudnúť „iba práva záložného veriteľa“, avšak nie od vlastníka, a teda nie je dôvodné hovoriť o jeho ochrane v zmysle ochrany dobromyseľného nadobúdateľa. Nie je tak možné uprednostniť požiadavku právnej istoty vyplývajúcej z materiálnej pravdivosti údajov v katastri nehnuteľnosti o ochrane práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, že nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (I.ÚS 50/2010-11 zo dňa 10.02.2010). Neprihádza tak do úvahy relevancia dobromyseľnosti žalovaného v 2. rade pri uzatvorení záložnej zmluvy pri posúdení platnosti uvedenej zmluvy.

22. Ohľadne uplatnenej námietky litispendencie s konaním vedeným na OS Piešťany pod sp. zn. 8C/19/2013 súd uvádza, že konanie o určení neplatnosti záložnej zmluvy nie je prekážkou litispendencie tohto predmetného konania o určení neexistencie záložného práva špecifikovaného žalobcami. Je zrejmé z § 137 CSP, že procesný poriadok rozlišuje konanie o určení práva (písm. c) a konanie o určení právnej skutočnosti (písm. d). V súdenom prípade ide o konanie o určení (existencie resp. neexistencii) práva, v prípade konania na OS Piešťany sa žalobca domáhal určenia právnej skutočnosti (t.j. určenia neplatnosti záložnej zmluvy), ktoré oba výroky vzhľadom na praktické potreby života majú iný dôsledok. Nakoľko ust. §137 CSP umožňujú oba samostatné výroky za splnenia ďalších podmienok, a to aj pripustením totožného skutkového základu sporu, avšak pri odlišnej právnej argumentácii, má súd za to,

že v čase začatia konania šlo o dve rôzne konania, a teda neexistovala prekážka litispendencie. Konanie o neplatnosti záložnej zmluvy nie je prekážkou tohto konania, nakoľko toto konanie má širší dosah, a iné praktické dôsledky (napr. výrok je spôsobilý zmeny v evidencii nehnuteľností), pričom v súdnom prípade súd navyše otázku platnosti záložnej zmluvy posúdil samostatne ako otázku predbežnú. K uvedenému je nutné uviesť, že konanie vedené na OS Piešťany pod sp. zn. 8C/19/2013 bolo v konečnom dôsledku skončené procesným uznesením o zastavení konania po späťvzatí žaloby v odvolacom konaní, pričom rozsudok prvostupňového súdu bol zrušený (pôvodne zamietnutá žaloba z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu).

23. Vzhľadom ku skutočnosti, že predmetné konanie má charakter kontradiktórneho a sporového konania, kedy sú to práve sporové strany, ktorých zaťažuje povinnosť uviesť súdu skutočnosti osvedčujúce vznik a dôvodnosť uplatneného nároku resp. v prípade obrany, uviesť súdu skutočnosti uplatnený nárok spochybňujúce, resp. úplne vylučujúce. Túto povinnosť právna teória označuje ako povinnosť unesenia bremena tvrdenia, na ktoré následne nadväzuje aj povinnosť unesenia dôkazného bremena. Znamená to, že sporové strany sú povinné nielen tvrdiť určité relevantné skutočnosti, ale zároveň na ich preukázanie sú povinné označiť dôkazy. V prípade, že neunesú dôkazné bremeno, ani bremeno tvrdenia, nemôžu byť v konaní úspešní. Žalovaný v 2. rade v tomto konaní uplatnený nárok spochybnil, avšak súd obranu žalovaného v 2. rade vyhodnotil ako nedôvodnú, žalovaný v 1. rade bol nečinný, súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaných, ktorá bola podľa jeho názoru podložená aj predloženými listinnými dôkazmi osvedčujúcimi existenciu nároku uplatneného v tomto konaní.

24. Na základe uvedeného má súd za to, že nárok žalobcov v tomto konaní je dôvodný, záložná zmluva je neplatným právnym úkonom, práva z nej vyplývajúce stranám nikdy nevznikli, preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku a žalobe vyhovel v plnom rozsahu.

25. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Nakoľko žalobcovia mali vo veci plný úspech, vznikol im nárok na náhradu trov konania voči žalovaným, a to v plnom rozsahu. Vzhľadom k uvedenému súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalovaným.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.